

SISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
 Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
 Egész évre... 36 korona Egész évre 40 korona
 Negyedévre... 9 korona Negyedévre 10 korona
 Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.
 A szerkesztőség kéziratok visszafizetését és hirdetések a
 száadására nem vállalkozik. Kiadóhivatalhoz intézendők.

Orosz-oláh háboru.

Megint egy titokzatos forrongás, amelynek igazi mibenlétéről alig vagyunk tájékozva. Románia és Oroszország közt hadiállapot van, Odesszában az oláh köztársaságot éltetik vagy már ki is kiáltották, Kisenevet, Ungenit megszállották a romániai csapatok, az ukrán kormány pedig kijelentette állítólag, hogy Besszarábiára nem reflektál.

Ha ezek a hírek igazak, akkor nagy tanulságul szolgálnak Romániának is, de nekünk is.

Románia most tér rá arra az utra, amelyre Károly király már 1914-ben akarta vezetni: Besszarábia megszerzését kísérli meg. Igaz, hogy boldogult Károly király a velünk fennálló szövetségi hűség alapján és az akkor még katonailag erős Oroszországtól nyílt sisakkal akarta Besszarábiát visszahódítani.

Akkor ennek a fellépésnek talán akkora jelentősége lett volna, aminőt ma el sem tudunk képzelni. Románia vezetőférfijainak azonban nem tetszett a szövetségi becsület, sem a nyílt sisakkal való harc. Inkább orvul támadtak Erdélyre akkor, amikor bennünket bajban hittek. Az igazságos Isten kegyelme háritotta el tőlünk a hitvány orvtámadás sikerét.

Most megint szövetségese ellen fordul Románia, megint akkor, mikor az bajban van, megint orvtámadással. Nagyon lezüllöttek lehetnek az állapotok Oroszországban, ha a Moldvára szorított Románia is meg meri támadni; de legalább most annyira hivatkozhatik Románia, hogy Besszarábia oláh terület volt, nem úgy, mint Erdély, ott valóban történelmi jogon és mint felszabadítók léphetnek fel — csak az a súlyos erkölcsi folt forog megint fenn, hogy megint jóhiszemű és védtelen szövetségest támadnak meg. Addig jók voltak az oroszok, míg ők állották Mackensen irtóztatós ökölcspásait; most, mikor az orosz elbukott, Románia siet elsőnek rugni rajta egyet.

1914-ben hőstett lett volna az, amelyre ma az ember legfeljebb a vállát vonogatja. Oroszország nem érdemelt külön szövetségest; volt nekünk is szerencsénk hozzá.

A tanulságnak azonban még egy oldala van.

Románia leerve, megalázva is tud fajrokonaira gondolni és — nem válogatós az eszközben — ott igyekszik hozzájuk férközni, ahol teheti. Nálunk pedig a magyar törvényhatóságok valami érthetetlen közönyösség hatása alatt egymás ntán térnek napirendre Sopron megye hazafias indítványa fölé, mely azt célozza, hogy a moldvai őslakók, az ott élő magyarok nemzetiségének megóvását biztosítsuk a béketárgyalások során. Nekünk Magyarország egykori melléktartományában élő véreink ügye Hekuba, még csak megszavazásra sem tartunk érdemesre egy kérvényt az ő érdekükben; Románia pedig leerve, megalázva is kész újabb

harcot kezdeni fajrokonaiával való egyesüléért.

Igaz, hogy Románia közéletét megmetyeljezte az orosz rubel; volt ott és van sok korrupció; de nem metyeljezte meg a távolabbról importált nemzetközi hazátlan szédelgés. Romániában a szocialisták is nacionalisták; először oláhok és csak aztán pártemberek. Bukarestben nem rendeztek sztrájkot a villamosok azért, hogy ne foglalják el Erdélyt s most Besszarábiában a szocialista Rakovski agitál az oláh köztársaság mellett.

Romániában sok mindent megmérgeztek, de egyhez nem értek hozzá, ezt el kell ismerni: a nemzeti érzéshez. Ott még nem szégyenlik a sovíniszta nemzeti érzést. Ott nem diktálnak átmeneti románok; ott nincsenek — s ez fogja megmenteni Romániát — galileisták.

Oláh köztársaság Besszarábiában.

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Ukrajna tiszteletben tartja az elvként elfogadott önrendelkezési jogot s az ukrán köztársaság kijelentette, hogy nem tart igényt tulnyomóan román népességű Besszarábiára. A most kitört orosz-román háboruskodást ezzel hozzák összefüggésbe, mert a bolsevik kormány meg akarja akadályozni, hogy Románia hadserege megszállja Besszarábiát. A Romániához intézett ultimátum ebből magyarázható. A bolsevik kormány megnyerte terveinek Rakovski román szocialista vezért, akit utasítottak, hogy forradalmat keltsen Romániában. Rakovski Odeszában megalakította a román bolsevik kormányt, a román királyt detronizálta s kezébe kerítette a diktátori hatalmat s kikiáltotta Besszarábiában a román köztársaságot.

Erre a sakkhúzásra azért volt szükség, hogy megnehezítse Románia helyzetét most, amikor a román hadsereg sikerrel harcol az orosz bolsevik csapatokkal Besszarábia birtokáért.

Az orosz-oláh háboru tovább folyik.

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból táviratozzák: Pétervárról jelenti a Havas-ügynökség: Odeszszából érkezett hírek szerint oláh csapatok elfoglalták Ungeni, orosz határvárost, a helyőrséget lefegyverezték, a helyi munkástanácsot letartóztatták. Kisenevet is elkeseredett harcok

arán elfoglalták az oláhok. A várost a tüzérség lövi, a veszteségek mindkét részről súlyosak. Maximalista csapatok felszakították a vasuti sineket, elvágták az oláhoknak összeköttetését a fronttal.

Az oláhok két orosz ezredet letartóztattak.

Szaporodnak az orosz köztársaságok.

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Oroszországban új köztársaságok alakultak. Taskendben megalakították a Turkesztán köztársaságot, más törzsek az Ukai és Kazán köztársaságban egyesültek.

Dohánycsempészek és a hó labdarendszer.

Emelkedett a szivar, cigaretta és dohány ára, még kevesebbhez lehet jutni, mint eddig. Ha a vevő csak úgy legyint a kezével, Lindenbaum Ignác feddőleg figyelmezteti:

— Az nem olyan közönséges dohány. Török dohány, (emelt hangon) 90 fillér az ára. Ne tessék csak úgy lenézőleg említeni. Kilencven filléres dohány.

Hát bizony még keserűbb lett a dohányosok szája és kedve, mióta a dohányprodukciónak kevesbedett. Rendes uton nehéz elegendő füstölőnivalóhoz jutni, ácsorogni kell érte, kunyorálni, nagyhatalmu trafikosnék kegyeit keresni, füt-fát, rosz regényeket összevásárolni, hogy egy kis dohányhoz juthasson az ember. Sokkal egyenesebb ut a görbe: a csempészett dohány.

Megint feléled a hatvanas évek dohánycsempészete, a szüzdohányért hej be sokan kivásutoznak az Érmellékre s hozzák ruhaközt, lencsébe rejtve, tojás közé dugva, kivágott kabátbélésbe csusztatva a finom sárga vagy barna leveleket. A dohányszáritókból most ugyan lopták a dohányt, az ősszel egy bünperből kiderült, hogy az asszonyok éjjel kijártak a dohányföldekre s kötő alá rejtve vitték haza a zöld leveleket. Egy szalonta környéki dohányszáritóból pedig jókora csomót lopott egy ismeretlen tolvaj, de megriasztották s a dohányt egy pajta mellé rejtette el. Ott akadt rá egy napszámos, aki addig házalt vele, míg megcsípték.

Boszniai dohányt hazatérő katonák hoztak a főpincéreknek, meg küldöztek haza ottlevő véreink s egyidőben, már megirhatjuk, egyik szálloda egy szobájában finom boszniai dohányt kilónként 50 koronáért lehetett kapni bőségesen.

A pénzügyőrök éberem figyelnek mindent és sok csempészt fognak el. Ezek jó része a szó valódi értelmében nem is csempész, csak cigarettakészítő és árusító.

Katonák feleségei, özvegyei gyártanak csempészett dohányból cigarettákat s a vasut környékén árusítják. Ezért aztán a törvény értelmében egy havi elzárást és 100 korona pénzbüntetést szabott ki rájuk a jövedék-speciálista szakbíró. Kolonics Magda egy ilyen ítéletet megfellebbezett s a királyi tábla a napokban a régi, idejét multa és a mai viszonyokra nem illő törvényt kellőképpen meggyarázta. Nem csempészetért ítélte el a fellebbezést, hanem egyszerű kihágásért, mert a feldolgozott és cigarettává alakított dohány árusítása nem csempészet, csak a készítést, tehát a dohányjövédéki kincstár megkárosítását büntette a tábla, amikor a büntetésből az egy havi elzárást kivette s csupán a 100 korona pénzbüntetést hagyta meg. A tábla tanácsa (elnök Harmathy Károly dr kuriai bíró, jegyző Ursziny József dr) ezzel megkönnyítette a jövédéki bíró dolgát, aki ezen túl egyszerű büntető parancsot bocsáthat ki 100 korona bírság lefizetésére s ezzel elmaradnak a beidézések, faluról való bejövetelek és a kínos, könnyfacsaró tárgyalások, a barbár-törvény nyomán fakadó átkozódások.

Ma Nagyváradon 80—100 koronáért kínálják a csempészett dohányt, katonák há-

zának vele mindenfelé, akik eladják, amit kapnak, a kaszárnyában. Falusiak hoznak tojást, tejet, tyukot dohányért s a városiak adnak cukrot, petroléumot, kenyeret a drága füstölőnivalóért. A hatóságok most nyomoznak egy furcsa szövetkezetet, dohányhólabda vagy dohánystaféta lenne a stilszerű neve. Mondjuk, Szalonta felől becsempészték árkon keresztül, éjjel egy . . . -utcai pincébe a dohányt. Ebből reggelenként nagy csomagot vesz a kabátja alá az egyik társ s felkínálja a Zöldfa-utcán egy boltban.

Ha nem veszik meg, kimegy s mire a detektív utóléri, a csomag nincs nála, utközben átadta a másodiknak, aki szintén csak egy helyen kínálja fel a dohányt megvételre s amint kilép a boltból vagy a házból, már nincs nála a pakk, átvette tőle a harmadik társ, aki a szomszéd utcába megy, de lehet, hogy utközben átadja a negyediknek a tiltott portékát, de minden bizonynyal azonnal, mielőtt valakinek felkínálta s az nem vette meg. Ez a szövetkezet a legraffináltabban dolgozik s nagy forgalmat ér el, mert van szüzdohánya, vágott dohányja, cigarettája, szivarja és amit akartok.

Csempészett dohány ma mindenütt van, a dohányinség hozta ezt magával. A kereskedő tart mindent, amit eddig nem tartott s ezenfelül, ha kell, dohányt is. Ez a legveszedelmesebb, de legjobban fizető portéka.

Haza az orosz fogságból.

Három évi fogság után.

Mártonffy Zoltán községi iskolai igazgató-tanító Sándor fia is, mint annyi száz-ezer ifju résztvevett a haza védelmében s az egyik nagy ütközetben az oroszok elfogták s mint hadifoglyot a távol Ázsiába szállították.

Három évi hadifogság után a derék ifju már utban van hazafelé s szabadulásáról hosszabb levélben értesítette aggó szüleit.

Mártonffy Sándor leveléből közöljük a következő részt:

December 1-én indulunk el Turkesztánból Rátz Kálmán hu. főhadnagy, gróf Crony Péter hu. zászlós, Petheó Endre honv. zászlós, Sinkovits Dániel honv. zászlós, én és még két legény. Tíz nap múlva Szentpéterváron voltunk.

Itt közbejött akadályok miatt vesztegelni kellett, míg végre ütött a rajongva várt óra és elhagytuk Oroszországot, átmentünk a gyönyörű kis Finnországba. Milyen más itt minden, tiszta, rendezett, új, mintha skatulyából éppen most huzzák volna ki.

Piros, mosolygós arcú leánykák, asszonyok, emberek fogadtak bennünket; fehér zsebkendőket lobogtattak s magyar nyelven „éljent” kiáltottak felénk. Összenéztünk, mindnyájan sirni szerettünk volna. Nem tudtunk szólni, feszes tisztelgéssel köszöntük meg e rokonszenvet.

Torneóban (határváros Finnország és Svédország között) vacsoráztunk és éjeleztünk. A szivesség, szeretet, tisztelet egész halmazával árasztottak el bennünket.

Magyarok? Ugy-e magyarok? — volt az első kérdés, — a mi kedves és vitéz ro-

konaink. Mi sok szépet hallottunk magukról, de meg tanultunk az iskolában is, nekünk hetenként kétszer magyar óránk van.

Vacsoráztunk, egyszer egy szép, aranyos, kis finn leányka a magyar himnust énekelte.

Nem tudtunk tovább enni, sirni, kacagni akartunk egyszerre. Elfásult, érezni is alig tudó lelkünk újra föléledt. Ah; mily fölséges érzés; nem lehet ezt szavakkal kifejezni. Másnap bucsut vettünk a kedves kis rokonoktól igazán fájós szívvvel s feledhetetlen kedves emlékekkel.

Szánakon átkeltünk a Torneo folyón Svédországba, itt is a legnagyobb szivességek és kedvességekkel találkoztunk, egész országon keresztül. Reggel fél 5 órakor érkezünk Malmöbe, ahol az ottani huszárezred zenekara fogadott bennünket. Végre Trelleborgba értünk, ahol hajóra szállva, óriási ováció mellett megindultunk Dánia felé.

Hajónk pompásan volt berendezve.

A tenger csöndes volt, utunk elragadóan szép. Senki sem kapott tengeri betegséget közülünk.

Másnap a nyílt tengeren egy német csatahajót vettünk észre. Istenem szép látvány, fenséges érzés. Felhúztuk a német zászlót s eltűnt a határról. Három napi utazás után megérkeztünk Dániába.

Itt is a legnagyobb szivesség és szeretettel találkoztunk. Internálva vagyunk, de reméljük nem sokáig.

A láger egy gyönyörű erdőben fekszik, minden kényelemmel felszerelve.

Oroszországi utunkat, ami elég érdekes volt, nem irtam le, majd erről talán 2—3 hé múlva referálok.

Ez a négy országon keresztüli utazásom rövid leírása.

A mult heti megyei rekvirálás eredménye.

A nehezen indult rekvirálások egész Biharvármegyében a temesvári katonai parancsnokság által rendelkezésre bocsátott 480 katonai közreműködésével teljes erővel folyamatban vannak. Az elmúlt héten ezek a legnagyobb szigorúsággal keresztülvitt rekvirálások összesen 8620 mm. terményt eredményeztek és járásek szerint a következőképp oszlottak meg:

Központi járásban: 409 métermázsa.

Szalárdi járás: 77 mm.

Élesdi járás: 293 mm.

Biharkeresztesi járás: 450 mm.

Berettyóújfalui járás: 538 mm.

Derecskei járás: 1777 mm.

Margittai járás: 647 mm.

Nagyszalontai járás: 494 mm.

Tenkei járás: 566 mm.

Béli járás: 223 mm.

Magyarcsékei járás: 186 mm.

Belényesi járás: 428 mm.

Vaskóhi járás: 177 mm.

Érmihályfalvi járás: 2355 mm.

Két járásból, a sárréti és székelyhidi járásból a jelentés még nem érkezett be s így az eredmény ismeretlen.

A rekvirálások még körülbelől 3 hétig el fognak tartani.

Tengeralattjárók munkája.

Mennyi municiót sülyesztettek el?

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Az elmúlt 1917. évi február 1-től december 31-ig eltelt időben, tengeralattjáróink 27 csapatszállító gőzöst és 295 hadianyagot szállító gőzöst sülyesztettek el, melyek közül 97 gőzös municiót és kész hadiszert szállított. Az ilyen módon megsemmisült munició egy hónapra elégséges lett volna egyenként 15000 emberre felemelt létszámmal bíró 50 hadosztálynak.

Berlin, január 28. A Wolff ügynökség jelenti: Az Anglia körüli zárt vizeken tengeralattjáróink ismét elsülyesztettek 20000 tonna tartalmu hajóteret.

Krilenkó a békéről.

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) Baselből jelentik: Krilenkó főparancsnok fogadta a vörös gárdát és a következőket jelentette ki:

A béke jó ügy, de a burzsoáziával a demokráciáért folyó harcban minden szabadságot el kell nyomni. A sovjetek hatalma a mienk és mi semmitől sem riadunk vissza. Réműlet jár a nyomunkban, jaj azoknak, akik ellenünk fellépni próbálnak. Nem szabad kimélnünk ellenségeinket, különben mi veszünk el.

Feldult besszarábiai kikötő.

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A Besszarábiában fekvő Kilia kikötő várost saját garnizonja feldulta. A katonák fosztogattak a városban és a raktárakat felgyújtotta, a város napokig lángokban állott. Az emberáldozatok száma nagyon sok, a kár több millió rubelre rug.

Csicserics altábornagy Breszt-Litovszkban.

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) A sajtóhadiszállásról jelentik a Magyar Távirati Irodának: Csicsserics altábornagy kíséretével együtt a hó 28-án délután ismét Breszt-Litovszkba érkezett.

Halál Trockijra és Leninre.

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: Egy orosz terrorista bizottság halálra ítélte Trockijt és Lenint. Ez a bizottság kizárólag nőkből áll.

Wilson az ir kérdés megoldását sürgeti.

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) Amszterdamból jelentik: A Daily News szerint Wilson Lloyd Georgenak demarsot küldött az ir kérdés gyors megoldása ügyében. Ez a hír Angliában mély benyomást tett.

Az antant válaszol Czernin és Hertling beszédére.

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) Az Echo de Paris szerint az antant kormányok között élénk eszmecsere folyik a Czernin és Hertling beszédére adandó válaszról. Hírlik, hogy Wilson a kongresszusban pénteken fog válaszolni mindkét beszédre s pontról-pontra felel a központiak részéről elhangzott nyilatkozatra.

Franciaország a világháboruban 2 millió embert veszített

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) A Wolf-ügynökség jelenti, hogy Franciaország a világháború 3 évében 2 millió embert veszített, vagyis népessége 5 és fél százalékát. Franciaország lakossága 1917. évben 36 millió volt a háború előtti 39 millióval szemben.

Trockij Breszt-Litovszkban.

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) A pétervári Távirati ügynökség hivatalosan jelenti január 28-iki kelettel: Trockij a külügyek népbiztosa az éjjel Breszt-Litovszkba utazott.

A méhészdélután.

Mindenki tudja, hogy Magyarország méhészetét milyen szerencsétlenség érte az oláh betörés alkalmával, amikor is az orvul támadó ellenség székely véreink virágzó méhészetét majdnem teljesen tönkretette.

Ezeknek az elpusztult méheseknek a helyreállítása elsődrendű nemzeti feladat és e munkában a Tiszántúli Méhészegylet is ki akarja venni a maga részét.

Éppen ezért elhatározta az egyesület vezetősége, hogy 1918. évi február hó 14-én, csütörtökön délután 5 órakor a Katholikus Kör Szent László-termében nagyszabású méhészdélutánt rendez, melyre meghívja és e munkához segítő társakul fölkéri összes hazai méhészeinket.

Ilyen nagyobb szabású segítő akcióhoz azonban az egyesület anyagi ereje kevés és eredményt csak úgy lehet felmutatni, ha e fölhívás nemcsak a méhészeknél, hanem a társadalom minden rétegében meghallgatásra és megértésre talál.

Hogy a méhészeti előadás színesebb és változatosabb legyen, úgy az fényes hangverseny keretében lesz rendezve, hol felcsendül a dal, perdül a tánc és megszólal a költészet és zene bűbajos muzsája.

A méhészdélután az fogja rendkívül érdekessé tenni, hogy a méhészlétele és az ő végtelen nagy művészi munkájuk vetítőképekkel lesz bemutatva, amelyhez a méhészlétele egyik legnagyobb vezére és mestere dr. Kerch Ignác temesvári plébános ur fog szakzerű előadást tartani.

Ez alkalommal először lesz alkalma e város társadalmának tudományos szempontból is bele tekinteni a méhek birodalmába és gyönyörködni abban a nagyszerű munkában, amit a vadvirágos rétek és mezők e szorgalmas kis munkásai végeznek.

A méhészdélután tiszta jövedelmének egy része Erdély elpusztult méhészlétele felsegítésére, másik része pedig a méhészlétele irodalom és szakismeretek terjesztésére szolgáló rendelkezési alap javára fog fordítatni.

A méhészdélután műsorát később közöljük.

Felderítő csapatok sikere.

Berlin, január 28. A miniszterelnökség sajtóosztály távirata. A nagytámadásról jelenti:

Nyugati harctér.

Becelaeretól északra egy felderítő előretörés alkalmával tizenhét angolt, köztük egy tisztet elfogtunk. A tüzérségi tevékenység csaknem az egész arcvonalon csekély volt, csupán a Champagneban és a Maas területén volt egyes helyeken élénkebb.

Olasz harctér.

A Hétközség fensikjén tegnap délután óta tartanak a tüzérségi harcok, amelyek reggeli szürkületkor a Col de Rosse területén a legnagyobb hevességre fokozódtak. A többi harcvonalon nincs ujság.

Ludendorff, első löszállásmester.

* Házaktól istálló-trágyát saját igánkkal elhordatjuk. Értesítést kérünk: Vizvezeték-utca 52/b, telefon 1099.

Megalakult a Magyar Turista Egyesület biharmegyei osztálya.

Vasárnap délelőtt tartotta alakuló gyűlését a Magyar Turista Egyesület biharmegyei osztálya. Dr. Hoffmann Gyula erdőfelügyelő lelkes agitációja hozta létre ezt az új alakulást, melynek Biharmegye idegen forgalma megteremtésében, megyénk természeti szépségeinek feltárásában kétségtelesen nagy és szép jövője lesz. Nem kívánunk mást, csak annyi kitartást a munkában, mint amennyi lelkesedés a vasárnapi alakuló gyűlésen megnyilvánult és akkor a siker biztosítva van.

A biharmegyei osztály megalakulásának jelentőségét legjobban dokumentálja az a körülmény, hogy az alakuló gyűlésen megjelent Budapestről a Magyar Turista Egyesület elnöke, dr. Thirring Gusztáv is.

Az alakuló gyűlés a Katholikus Kör választmányi termében folyt le. Jelen voltak:

Dr. Thirring Gusztáv, dr. Hoffmann Gyula, dr. Némethy Gyula, Kocsán János, Báthory Ferenc, Balogh Kálmán, Somogyi Géza, dr. Krüger Aladár, dr. Tóth Ferenc, Böszörményi Géza, dr. Buday Gyula, dr. Személyi Kálmán, dr. Kaczián Kálmán, dr. Medvigy Gábor, Stachó Szévé, Karakas Károly, Kiss Dávid, Vomácska József, dr. Gedeon Alajos, Bertram Brunó, Fischeo Frigyes, Halmos András és még számosan.

Dr. Hoffmann Gyula, mint a gyűlés összehívója üdvözölte dr. Thirring Gusztávot és felkérte őt a gyűlés vezetésére.

Dr. Thirring Gusztáv érdekes és tartalmas, magas színvonalú beszéddel nyitotta meg az ülést. Mindenekelőtt átadta a Magyar Turista Egyesület üdvözlését. A budapesti központ nagy örömmel vett tudomást a nagyváradi mozgalomról, mely olyan kiváló elődök, mint Hegyesi Márton, K. Nagy Sándor és Czárán Gyula munkáját kívánja hasonló lelkesedéssel folytatni. Az a vidék, melyen a biharmegyei osztály működését folytatni kívánja, különösen alkalmas erre a tevékenységre, mert természeti szépségek tekintetében versenyez azokkal a vidékekkel, melyeket a turisták ezrével szoktak felkeresni. Orvendetes tény, hogy a biharmegyei osztály az országos egyesület kebelében alakul meg. Ez az egyesület 30 éves munkára tekint vissza s ezen idő alatt nem reklámmal, hanem csendben, komolyan dolgozott és értékes eredményeket ért el.

Midőn megalakul a biharmegyei osztály, nagyfotosságu új alakulás jön létre. Nem arról van szó, hogy a sok egyesülethez még egy új alakuljon. A Turista Egyesület törekvése nemes és ideális. Nemes, mert a szép eszméjét kultiválja és ideális, mert semmiféle anyagi érdek sem fűződik hozzá. Mikor a turista a természet szépségeit fölkeresi, csak magasabb, tisztább élvezetet keres. Azonfelül a turisztika erősíti a testet, az akaratot, az önuralmat, ezek fontosságát pedig semmi sem igazolta jobban, mint ez a mostani nagy világháború.

Ezenfelül azonban gyakorlati eredményei is vannak a turisztikának, amit legjobban igazol az a nagy fellendülés, melyet a 40 év előtt még elhanyagolt Tatra vidék felmutat. Biharvármegyének természeti szépségeiben gazdag vidéke a legszebb kilátásokkal bíztat e téren is.

A szép beszédet a tagok lelkes tapsal fogadták.

Az alapszabályok elfogadása után a tisztikart következőleg alakították meg: elnök lett dr. Hoffmann Gyula, alelnökök dr. Némethy Gyula és Bertram Brunó, pénztáros Kiss Dávid, ügyész dr. Kaczián Kálmán, jegyzők Szegedý Oszkár és Niedermann

Oszkár, választmányi tagok dr. Buday Gyula, Balogh Kálmán, dr. Gedeon Alajos, Kocsán János, dr. Tóth Ferenc, Stachó Szévé, dr. Lutter János, dr. Személyi Kálmán, dr. Olasz Béla és Báthory Ferenc.

A munkaprogram megállapítása során elsőnek a Jadvölgyről Biharfüredre vezető ut és a József főherceg barlanghoz vezető ut turisztikai feldolgozását vették programba. Rendezni fognak kirándulásokat, társas összejöveteleket.

Az egyesület az előjelekből ítélve, a legszebb sikerű működésnek tekinthet elébe.

Az Urleányok kongregációja farsangi estélye.

Az Urleányok Mária-kongregációja farsangi estélyt rendez február 1-én délután fél 6 órakor a Katholikus Kör Szent László-termében. Az érdekes műsorból legnagyobb érdeklődést fogja kelteni „Az álom” című vigjáték előadása, mely három felvonáson keresztül állandó derűtságot fog kelteni.

A szindarabot Tóth Elek színművész tanította be s rendezi az előadáson.

A műsor a következő:

1. Prolog. Irta: dr. Krüger Aladár. Előadja: Kovács Gizi.

2. Kuhlau Fr. Op. 59. 1. sz. Zongorán előadja: Brán Mariska.

3. Harmónia. Páros jelenet a kereszténység IX. századából. Irta: Prohászka Ottokár után Párkányi N. Szereplők: Valéria, nápolyi patricius leány: Szabó Erzsike. — Cassidor, szigorú aszkéta: Rack Kálmán.

4. Az álom. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bokor Malvin, Személyek: Özv. Bárdyné Justh Magda, Vilma, Miklós, Tercsi gyermekei Cseprega Erzsike, Somogyi Margitka, Orbán Nóra, Vass Mici, Vilma barátnője Tóth Erzsike. Szakácsnő Somogyi Ily. Szobalány Martin Matild. Konyhalány Klemens Ica, Sürgönyhordó Orbán Irma. Mészáros inas Orbán Mártus.

A szindarabot rendezi Tóth Elek, a Szigligeti színház tagja.

Belépési díj: Zsöllye 3 K. Támlásszék I—VIII. sor 2 K. Támlásszék IX—XII. sor 1 K 50 f. Földszinti állóhely 1 K. Erkély J-sor 1 K 50 f., a többi sor 1 K. Erkély állóhely 50 fill.

Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hírlap után nyugtázunk.

A fentartott helyek a Kath. Kör háznagyánál megválthatók.

Mit keresett a vasuti szarka a kocsikban?

Mezítábl állott tegnap, tehát a tél közepén Sz. Istvánné a törvényszék előtt. (Elnök: Szöllőssy Gyula tanácselnök, bírák: Jaczkovits Gyula és Persz Ferenc, jegyző: ifj. Számbovorszky Rezső, ügyész: dr. Bolza Alfonz gróf.) Az a vád volt ellene, hogy a nagyváradi vasuti állomáson a vasuti kocsikról az ólomplombákat leszedte s a kocsikot felnyitogatta, keresvén, hogy mit lophat el?

Nem így volt, mondja a vádlott az elnök kérdésére, hanem egy katona felnyitogatta a teherkocikat s én is odamentem nézni, hogy mit csinál, hordók voltak bent.

Orbán Sándor tanu vallja, hogy a vádlott 8 kocsi nyitott fel s mindegyikbe belenézett, de gipsz volt mindegyikben, hát nem lophatott. Fényes nappal tette ezt.

— Bevallom mondja a vádlott, hogy ott voltam, de egy katona nyitotta fel a kocsiakat, mert egy találkahelyet kerestünk.

— Ez se igaz, mondja az elnök, hiszen a katona figyelmeztette a vasutasokat a lopásra. Maga a Nilgesz-telepen lakik, ugye? Maguk a vasutról látják el magukat szénnel is. Maga is vasuti szarka. Jobb lesz, ha beismer mindent.

— Ha már így van, feleli a vádlott aszszony, akkor beismerem mindent, maradjon rajtam minden.

Erre a bíróság, mert már büntetve volt lopásért, 3 havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

..HIREK

* **Katonai kitüntetések.** A hivatalos los lap közli, hogy a király Mihalovics Ernő 37. gye-beli főhadnagyot és Ferencsik József 37. gye-beli tart. hadnagyot a hadiékítményes 3. osztályu katonai érdemkereszttel tüntette ki. Újlag másodsor legfelső dícsérő elismeréssel lett kitüntetve lovag Mully Vilmos 70. gye-beli tart. hadnagy, újlag legfelső dícsérő elismerésben részesült Vörös Gyula 4. népf. parancsnokságbeli népf. hadnagy, Bányai Lajos 37. gye-beli tart. hadnagy, továbbá Gelber Sándor 4. honvédgyalozredbeli tart. hadnagy és Gonda Hugó 4. honvédgyalozrednél beosztott tart. hadnagy. Legfelső dícsérő elismeréssel tüntette ki a király Nagy Géza 4. honvédgyalozredbeli hadnagyot és Petrika János 4. honvédgyalozrednél beosztott tart. hadnagyot.

* **A Katholikus Kör vetítőestélye.** A Katholikus Kör mai vetítő estélyén dr. Polifka Károly hadnagy, hadapródiskolai tanár tart előadást Esztlant, Kurland és Livlandról, a Balti tartományokról. Az előadás nagy érdeklődést fog kelteni, mert ezeknek a tartományoknak sorsa képezi a most folyó béketárgyalásokon az ütköző pontot Németország és Oroszország között. Ezeknek a tengerparti tartományoknak lakossága tulajdonképpen német, s azért ezek a tartományok önrendelkezési joguk alapján Németországhoz akarnak csatlakozni. A kiváló előadó gyönyörű vetített képekben mutatja be e tartományok legszebb vidékeit s népeit. Az előadás pontosan 5 órakor kezdődik.

* **Az egyházi épületek réztetejének rekvirálása.** A Magyar Kurir hirt adott arról, hogy a hadvezetőség az egyházi épületek réztetejének és a harangoknak rekvirálását egyelőre megszüntette, mert a hadsereg bőven rendelkezik rézzel. A Fémközpont most annak megállapítását kéri a Magyar Kurirtól, hogy csupán egyes műtörténeti becsesel bíró harangok és réztetők nyertek egyelőre felmentést a beszolgáltatás alól. A Fémközpont értesítése szerint a hadsereg rézszükséglete még mindég nagy és nemcsak a már igénybevett fémtárgyak beszolgáltatását szorgalmazzák a legnagyobb eréllyel, hanem újabb kategóriák igénybevétele is küszöbön áll.

* **Névváltoztatások.** Czitrom Ármin a maga, valamint Andor és Ilona gyermekeinek vezetéknévét „Csapó”-ra; — kiskoru Kohn Szeréna városi gépirónó vezetéknévét „Kovács”-ra változtatta.

* **Uj posta-távirda számtanácsosok.** A király *Daday József* és *Kosztai István* m. kir. posta- és távirda számvizsgálóknak a számtanácsosi címet díjmentesen adományozta. A királyi kitüntetés a nagyváradi posta- és távirda igazgatóság mellé rendelt számvétség két régi fáradhatatlan munkaképességű és nagy tudású számvizsgálóját érte, akik e kitüntetésre évtizedes munkásságukkal régen rászolgáltak. — Az új számtanácsosoknak kartársaik, élükön *Belusz József* posta- és távirda főszámtanácsossal, a számvétség főnökével, őszinte örömmel gratuláltak.

* **Sajtóhölgybizottság ülése.** A sajtóhölgybizottság tegnap délután tartotta ülését, melyen dr. *Márkus Lászlóné* elnökölt. *Szilágyi Dózsa* prem. tanár vázolta rövid, határozatos beszédben a jó sajtó fontosságát. *Gálly Sándor* elnök gróf *Széchenyi Miklós* m. püspök levelét közölte a tagokkal, melyben működésükre főpásztori áldását adja és az egyesület fővédnökségét elfogadja. Lelkesedéssel és örömmel vették tudomásul. Ezután az alapítandó nagy fővárosi keresztény lap ügyét tárgyalták. Dr. *Krüger Aladár* és több hölgy szót a tárgyhöz; ezzel kapcsolatban megállapították, hogy minden héten inspekción tartanak hivatalos helyiségükben a Tiszántúl kiadóhivatalában.

* **A Katholikus Kör háborus délutánja.** Általános érdeklődés előzi meg a Katholikus Körnek február 2-ikán rendezendő háborus délutánját, amely előkelő, nivós műsorával mindenestre alaposan reászolgálja a közönség érdeklődésére. Dr. *Stokker József*, aki beszédet mond, dr. *Dajka Endréné*, aki énekszámokkal szerepel, *Resch Mihály* vezetése alatt az énekkar, *Scharf Károly* karnagy a katonai zenekarral és a hárfatrió előre fényes biztosítékot szolgáltatnak arra, hogy a háborus délután mindenképpen érdekes, művészi és sikeres lesz. A hangverseny egész jövedelmét a Szurmay-alapra adja a Katholikus Kör. Belépti díjak: Zsöllye 3 korona, támlásszék 2 korona, erkély 1. sor 2 korona, a többi sor 1 korona 50 fillér, állóhely 1 korona.

* **Tanácskozás az új kánonkódexről.** A Magyar Kurir jelenti: Az a magyar egyházi jogi bizottság, amelyet a bibornok-hercegprímás küldött ki, hogy az új kánonkódexet a tőle némely pontban eltérő magyar partikulárjoggal összegyeztesse, január 16., 17. és 18. napjain tartotta tanácskozását dr. *Hanuy Ferenc* c. apát, egyetemi tanár elnöklésével a központi papnevelőintézetben. A megbízott előadók javaslatai alapján a bizottság beható tárgyalásokat folytatott a kánonkódex egyes részletei felett és körvonalazta a maga álláspontját, amelynél vezetéspont volt a magyar partikulárjognak az új kódexben megdőlt kánonjogi szabályok alapján való lehető fentartása.

* **A szőlősgazdák figyelmébe.** Felkérem azon szőlősgazdákat, akik boraikból cognacot akarnak főzni, a szerződés aláírása céljából ma, kedden, január 29-én este 6 órakor a Rimanóczy-vendéglő külön éttermében megjelenni sziveskedjenek. *Székely Sándor*, hegyközségi elnök.

* **A katonai rendőr elveszett igazolványa.** Póányi Lajos katonai rendőr 1917 május hó 2-án kiállított 50. sz. rendőri fényképes igazolványát elvesztette. Az igazolványt megsemmisítették. A megtalálót kérik, hogy az igazolványt szolgáltatassa be a katonai rendőrséghez. Az igazolvány jogtalan használata büntető eljárást von maga után.

* **Kitünő a vízvezetési viz.** Nagyvárad város mérnöki hivatala időnkint megvizsgálja a vízvezetési vizet úgy vegyileg mint bakteriologiai szempontból. A legutóbbi vizsgálat eredménye most érkezett le a városhoz, amely szerint a vízvezeték vize teljesen tiszta, jó minőségű.

* **Anyák köre.** A Katholikus Nővédő Egyletben vasárnap délután nagyon látogatott volt az Anyák körének összejövetele. *Gálly Sándor* hittanár hittani előadást tartott. *Olasz Ákosné* felhívta az anyák figyelmét, hogy fiu gyermekeiket ne hagyják csavarogni, az egyesület szívesen közben jár, hogy mint tanoncok mesterembereknél elhelyeztessenek. *Grócz Béla* az áldott lelkű nagyprépost 60 koronát adott ozsonára, melyből az egyesület az anyákat megvendégelte. *Pallay Lajosné* által küldött 8 tárgyat nagyvígtség között kisorsolták.

* **Katonai előléptetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király *Kelemen József* 37. gy.-e.-beli és *Csathó Sándor* 101. gy.-e.-beli tart. hadnagyokat a hivatásos állományban főhadnagyokká léptette elő.

* **66752 korona a parkokra.** A városi számvézői hivatal előterjesztette a parkok és terek rendezésére a költségvetést. Igaz, hogy parkjaink és tereink teljesen elhanyagolt állapotban vannak, de azért alig hisszük, hogy a költségvetést, most legalább, elfogadják. A parkok kerítése nélkül 66752 koronát tüntet fel a költségvetés.

* **Purjesz Zsigmond meghalt.** Budapesti tudósítónk jelenti, hogy dr. *Purjesz Zsigmond* orvostanár tegnap Budapesten meghalt. Vele a magyar orvosi tudomány egyik kitünősége szállt sirba. Neve európai hírű volt s mint belgyógyász elsőrangú. Dr. *Purjesz Zsigmond* Szentesen született 1846-ban. A kolozsvári egyetem belgyógyászati rendes tanára volt 1880-tól 1910-ig, amikor bucsut vett az egyetemről s Budapestre költözött. Haláláig első rangú tekintély volt a belgyógyászat terén. Sok tudományos műve között a legnagyobb a belgyógyászat tankönyve, melyben tudományos vizsgálatának eredményeit örökíti meg. Kolozsvári tanár korában gyakran hívták Váradra is nagy betegekhez, akiknek a nagyhirű orvostanár végső reménységük volt.

* **Felhívás a sertést vágó hentes iparosokhoz.** Felkérem a testület kötelékébe tartozó összes sertést vágó hentes iparosokat, hogy f. hó 29-én, azaz ma délután 5 órakor a testület hivatalos helyiségében, fontos szakértekezletre okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1918. jan. 28-án, *Czeglédy Jeremiás* elnök.

* **Hirtelen halál a fatelepen.** Vasárnap délelőtt a váradvelencei állomás mellett levő *Weiszberger* és *Barna* fakereskedő cég telepére feleségével együtt kiment *Rosu Demeter* 65 éves favágó, hogy ott valami munkabért felvegyen. Alighogy kiért a telepre, hirtelen elkezdett támolyni és levegő után kapkodva összeesett. A fatelepről telefonáltak a rendőrségre, ahonnan *Fráter József* fogalmazó mert ki a telepre dr. *Ertler Mór* tisztiorvossal és *Farkas Bálint* rendőrellenőrrel. Dr. *Ertler* megállapította, hogy az öreg ember hirtelen halálát ütőérelmeszesedés következtében beállott szívhűtés okozta. A holttestet hazaszállították a *Vízvezeték-utca*n levő lakására.

* **Visszaküldött alapszabályok.** Nagyvárad város nyilvános könyvtárának szervezéséről és vezetéséről alkotott szabályrendeletet módosítások végett visszaküldte a miniszter.

* **A város közterhei.** A következő sorok közlésére kértünk fel: *Becses lapjának* 11-iki számában megjelent „Háztulajdonosok panasza” című közleményhez legyen szabad nekem is, mint régi törvényhatósági képviselőnek, hozzászólni. Cikkirő urnak abban teljesen igaza van, hogy a mai lakberek a legújabbban a városi Tanács által felmenni kontemplált 55 százalék közköltsőt 86 százalékra, csatorna adó 4 százalékról 9 százalékra emelését nem bírják meg. Nem bírják meg pedig nemcsak azért, mert Nagyváradon minden ingatlan tul van jelzálogos kölcsönrel terhelve, hanem azért is, mert egy borzalmas háboru negyedik évében vagyunk és kivéve talán a hadiszállításokat, ebben az inséges időben a létért való küzdelemben vagyunk mindnyájan elfoglalva. Ilyen körülmények között az adókat és újabb terheket emelni, az én felfogásom szerint is, égbekiáltó igazságtalanságnak tartom. Mert nem áll az, hogy ez által most már a város siralmas pénzügyi helyzete véglegesen fedezve lesz, — hiszen Nagyvárad városának jelenleg több mint kétfélmillió deficitje van, ami kifog tünni az 1916 évi zárszámadásból. Ebből tehát egész világosan látható, hogy a mostani közköltsőemelés nem egyéb mint szoktatás, olyan szájjelítő a jövőre nézve. Azonban én a magam részéről a mostani siralmas és inséges viszonyok mellet már most minden közteheremelés ellen tiltakozom és kijelentem, hogy városunk siralmas pénzügyi helyzetét csakis egy kormánybiztos kiküldése mellett lehet véglegesen elintézni és rendezni. Kiváló tisztelettel *Balogh Döme* városi törvhat. képviselő.

* **Ajánlat tüzfára.** *Turner Izsák* zempléni megyei erdőkitermelő beadványt intézett Nagyvárad városához, amelyben felajánlja, hogy a varranói vasut állomásnál 200—300 vagon bükk tüzfát hajlandó eladni. Erdei gőzvasutja van s így a szállítás bármikor lebonyolítható a vasutállomáshoz.

* **Beteg tiszték jelentkezzenek.** Mindazon tiszték (havidijasok) és tiszt (havidijas) jelöltek, akik a harctérről visszatérve, betegségük miatt vagy mint lábadozók magánápolásban vagy magánkórházban a város vagy a megye területén szabadságon vannak vagy valamelyik pötestnél vagy az állomáson könnyebb szolgálatot teljesítenek, kötelesek január hó 30-án délelőtt 10 órakor (Ör-utca 5. sz. a.) személyesen jelentkezni. Amennyiben valakit betegsége a személyes megjelenésben gátolna, ezen körülmény katonai orvosi bizonyítvánnyal, ha pedig ilyen orvos nem áll rendelkezésre, hatóságilag láttamozott polgári orvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni. *Obrincsák*, ezredes állomásparancsnok.

* **Halálozások.** *Hollósy Dezső*, a Berettyó vízszabályozó társulat pénztárnoka, élete 68. évében tegnap reggel elhunyt. *Hollósy Dezső* régi előkelő nagyváradi családból származott; atyja, *Hollósy Lajos*, tekintélyes nyomdatulajdonos és könyvkereskedő volt Nagyváradon, alapítója és kiadója a múlt század 60-as éveiben az első nagyváradi újságnak: a „Bihar”-nak. A most elhunyt évtizedek óta a Berettyó vízszabályozó társulatnak volt pénztárnoka. Ifjabb korában élénk részt vett a város társadalmi mozgalmában. Temetése holnap, szerdán, január 30-án délelőtt 10 órakor lesz a Szalárdi-utca 11. sz. háztól. — *Gerencsér József* nagyváradi-újvárosi református kántortulajdos gyász érte: neje, szül. *Sima Mária* élete 50. évében elhunyt. Férjén kívül hét gyermeke és nagy rokonság gyászolja. Temetése holnap, január 30-án délután 2 órakor lesz a *Teleky-utca* 36. sz. háztól.

Támadnak az olaszok.

— A Wolf-ügynökség esti jelentése. —

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) Az Assiagó és Brenta közötti olasz támadásokkal kapcsolatban heves harcok fejlődtek ki. A többi harctereken nincs ujság.

A helsingforsi pályaudvar a vörös gárda kezében.

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) A helsingforsi pályaudvar a vörös gárda kezében van. Az állomásfőnököt és számos tisztviselőt meggyilkolták.

Románia arany állományát érinthetetlennek jelentette ki az orosz kormány.

Budapest, január 28. (Saját tudósítónktól.) A Wolff-ügynökség jele: pétervári szikratávirát szerint a pétervári kormány megszakította a diplomáciai viszonyt Romániával. A román követséget a legrövidebb időn belül külföldre szállítják, Románia arany állományát, mely Moszkvában van letétben, a kormány érinthetetlennek jelentette ki és felelősséget vállalt az iránt, hogy az arany állományt a román kormány meg fogja kapni. Cserbacsev tábornoktól megvonták a törvények védelmét.

* A Ref. Leányegyesület farsangi estélye. Mint már jeleztük, a Ref. Leányegyesület február 2-án, szombaton este fél 9 órakor a Vigadó nagytermében nagyszabású farsangi estélyt fog rendezni. A műsor a következő:

1. Oláh Rudi és zenekara.
2. Prológ. Irta Nadányi Zoltán. Előadja dr Szabó Gusztávné.
3. Saját szerzeményű dalok. Éneklő Várady Aladár.
4. Tánc-szólo, lejtő Szabó Pipi, zongorán kíséri Papp Károly.
5. Dialóg. Előadják Végh Irénke és Gönczy Sándor.
6. Zongora-szólo, játsza Árokháthy Béla, a Bethlen Gábor Kör elnöke.
7. Hamupipőke. Daljáték 3 felvonásban. Előadják: Herceg: Schönberger Emma. Hamupipőke: Sulyok Ica. Tündér: Czeglédy Klári. Mostoha anyja: Csiszár Emília. I. mostoha testvér: Papp Magda, II. mostoha testvér: Petróczy Alice. A herceg estélyén Chopin vakert lejt: Szücs Lili. Udvarhölgyek: Forgách Hajnalka, Sztankovics Gizike. Tánccosok: Czeglédy Irénke, Szabó Pipi, Sas Piri, Tabéry Maci. Udvarnagya: Gubicza Magda. Apródok: Forgách Margit, Hankovics Bözsi. Galambkák: András Teruska, Czeglédy Etel, Gubicza Banczika, Imecs Lacika, Imecs Lorándka, Imecs Magda, Könczy Gyula, Moré Babinkó, Olasz Élluska. És a 25 tagú énekkar. Zongorán kíséri Steinhacker Adine. A táncokat Antalffy Margitka, az énekkart Steinhacker Valy tanította be.

* Három dal Erdélyi Máriától. A Katholikus Kör szilveszteri multságán minden zenekedvelőnek a fülét megütötte néhány taktus, amelyoek groteszk, magyaros humora a választójog benyújtását illusztrálta. Ezt a zenét szerencsés ötlettel Erdélyi Mária írta s a jól emlékezők előtt világossá lett, hogy szerzőjük egyizben már szerepelt a Szigligeti színházban, ahol rózsaszinben, komoly meghatottsággal énekelte saját szerzeményeit s kísérte is zongorán. Ez a tehetős, utját kereső Erdélyi Mária most három dalt szerzett s azokra előfizetést hirdet. *Idil, Elmegyek és Fátyolosan, Koszorusan* a címe a daloknak, amelyek egy félénk, halk törekvésnek hangokba szökött tapogatózásai. Aki szereti a talentum bimbózását, frissességét s megnyilatkozásának kere-

sését, az jól teszi, ha támogatja és bátorítja a szerzőt.

* Panaszkodnak a zsidó hitközségben a megkeresztelkedések miatt. A nagyvárad haladó izraelita hitközségben vasárnap ejtették meg a tisztujtást, Kelen Béla vezetése alatt. Elnökké ismét dr Adorján Ármin ügyvédet, akit a választás után Kelen Béla, majd dr Kecskeméti Lipót főrabbi üdvözölt. Dr Adorján Ármin megköszönte a bizalmat s beszédében panaszosan emlékezett meg az utóbbi időben előfordult megkeresztelkedésekről: ezzel szemben a „zsidó összetartás” ápolására hívta fel a hitközség tagjait. Irányelvül a zsidó vallásos és hazafias nevelést és emberszeretetet jelelte meg. Egyházi elnökké Aufricht Mórt, pénzügyi elnökké Fényes Manót, temetkezési elnökké Róth Jánost, iskolaszéki elnökké dr Grósz Menyhértet, alelnökké dr Rezső Mórt, árvaházi elnökké dr Popper Ákost, nyugdíj-bizottsági elnökké dr Adorján Ármint, helyettesé Incze Lajost, fegyelmi bizottsági elnökké Farkas Izidort, helyettesé dr Perczel Adolfot, pénztárossá Schönberger Ármint ellenőrré Kelen Bélát választották. Végül az előljárárság tagjait és a gondnokokat választották meg.

A Tüzifogyasztási részvénytársaság megalakulása. Vasárnap tartotta alakuló-gyűlését a Tüzifogyasztási részvénytársaság. Az alakuló gyűlésen a részvényesek majdnem teljes számban jelentek meg. Az alakuló gyűlésen dr Fássy Lajos vármegyei főügyész elnökölt. Az alakuló gyűlés kimondotta a részvénytársaság megalakulását 250,000 korona alaptőkével. Igazgatósi elnök lett dr Fássy Lajos, vezérigazgató Tyll János. A részvénytársaság átvette a Tüzifogyasztási szövetkezet teljes üzletkörét s célja, hogy a vármegyét és a vármegye községeit altruisztikus alapon tűzifával lássa el. Most, hogy a részvénytársaság tekintélyes összegű alaptőkével megalakult, kilátás van rá, hogy üzletkörét kiterjeszti s ezzel fokozott mértékben fog megfelelni az igényeknek.

* A III. osztályu kereseti adólajstromok közszemlén. Az Újváros és Külváros részekre II-ik kerületre vonatkozó III. oszt. ker. adó alá tartozó haszonhajtó foglalkozásokról az 1917—1919. évekre szerkesztett és

az adókövető bizottság elé terjesztendő adó-kiszárolási javaslatokat kitüntető listák 1918 jan. 26 tól f. évi február 3-ig terjedő 8 napra a városházánál a városi adóhivatal földszint 15. sz. szobábn kitétetvén, azokat mindenki megtekintheti s az őt vagy másokot illető adójavaslatokra nézve észrevételeit megteheti, azon észre vételek a fenti határidő alatt írásban a m. kir. pénzügyigazgatósnál utóbb az adókövető bizottságnál melynek tárgyalásairól az adózók külön tudósítanak — terjeszthetik elő. Nagyvárad-1918. évi január 26. Juricskay Barnó s. k. pénz- és adóügyi tanácsos.

Ruhák, férfiöltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Függyöny, kézimunka, kelengyeneműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivételben

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógárában, Nagyvárad.

Gyár telefonszám 34. Felvételi üzlet 14-59.

Értesitem a t. hölgyközönséget,

hogy kozmetikai műtermembe bevezettem a hölgyfodrászatot, Pölöskey a jóhírű hölgyfodrász szakszerű vezetésével. Minden hajmunkát, parókát a legmodernebb kivételben készítek. Hajfestés minden színben. Ondoláció 2-50 K. Hajmosás 4 korona. Arcápolás, manikür, hajszálszedés villannyal utánnövés nélkül. Arcüdités vizitenként 5 kor. Deák Ferenc-u. 7. I. em.

HIRSCHFELD VILMA.

Színház.

Heti műsor:

- Kedd: Timár Liza.
- Szerda: Obsitos.
- Csütörtök: Ártatlan Zsuzsi.
- Péntek: Sztambul Rózsája.
- Szombat délután: Tavasz és szerelem.
- Szombat este: Vasgyáros.
- Vasárnap délután: Tessék szellőztetni!
- Vasárnap este: Lavotta szerelem. (Be-mutató előadás.)

Timár Liza. Bródy Sándor erkölcsrajza. Timár Liza, ma este kerül színre. A címszerepben Hevesy Mariska lép fel, akinek pompás Timár Lizáját megérdemelt ovációkkal tüntette ki a közönség a repriz alkalmából.

A Stambul rózsája — jubileuma. Szerdán az Obsitos, csütörtökön az Ártatlan Zsuzsi kerül színre, pénteken pedig a Stambul rózsája tölti be a műsort. Minden különösebb ajánlat nélkül is zsúolt háza lesz.

ennek az elragadó operettnek, de nem maradhat megemlítés nélkül, hogy ez a csodásan szép zenéjű operette pénteki előadásával érdekes határkőhöz jut. Stambul rózsája pénteken este huszonnegyedszer kerül színre és így az operette legközelebbi előadása már a Stambul rózsája, jubiláris, huszonötödik előadása lesz.

Lavotta szerelme. Daljáték címén, egyike a legszebb magyar zenei bravuroknak a nálunk vasárnap este színrekerülő Lavotta szerelme. Ebben a megkapó szépségű, magyar tárgyú daljátékban Barna Izsó szerzeményeként a régi, magyar zene legimpozánsabb alkotásait, illatos mezei virágokként, csokorba kötve kapja a közönség.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA:

Fugyivásárhelyi előfizető. Az új miniszteri rendelet segít a hadisegélyeseken. Egyrészt jóval magasabb összegben szabja meg a hadisegélyt, másrészt véget vet minden önkénykedésnek, mert egy bizottságra ruházta a segély megállapítását, a községi jegyző csak ezen bizottság előadója lesz. Ami a rekvirációkat illeti, a rekviráló bizottság szigorú utasítások alapján jár el s ezeket a szabályokat a bizottságnak meg kell tartani. Ha a szükséges terménymennyiséget is rekvirálja a bizottság, eljárása ellen panasznak van helye a főszolgabíróhoz, mely feloldja a jogtalan rekvirálás alól a lefoglalt búzát.

N. I. Helyben. Levelére alkalmaslag bővebben, cikkben fogunk felelni, csak terünk legyen rá. Addig is egyelőre annyit, hogy a tervezett nagy keresztény lap iránya ugyanaz lesz, mint a mely Önnek a Tiszántúlnál megtetszett. *Keresztény és hazafias magyar* lap lesz; ez a kettő különben elválaszthatatlan. A széthulló keresztény magyar népet akarja országosan megszervezni, összetartani és megvédeni a nyakán élősködő, egyre türethetlenebb és egyre pökhendibb élősködő, destruktív elemektől. Felekezeti túszurások távol állanak tőle; az egyetemes keresztény magyarság nagy és szent céljait fogja szolgálni. Legközelebb újra rátérünk, addig is köszöntjük az érdeklődők és megértők nagy táborában s kérjük, terjessze az eszmét minél szélesebb körben. A gyakorlati cselekvés ideje is közel van, csak kellő előkészület kell hozzá. Üdvözlét!

Meghívó

a Tátray Sándor-féle lakatos, vízvezeték- és villanyszerelő részvénytársaság 3-ik évi rendes közgyűlésére, mely 1918. évi február 6-án délután fél 5 órakor a társaság irodájában tartatik meg.

Napirend:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az 1917. évi zárszámadás, mérleg és eredmény-számla előterjesztése és jóváhagyása.
3. Igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése és a nyereségfelosztás iránti határozat.
4. Esetleges indítványok.

Kivonat az alapszabályokból. Minden részvényes, aki a közgyűlésen személyesen, vagy helyettes által megjelenni kíván, tartozik a közgyűlés napját megelőzően 3 nappal részvényeit a még le nem járt szelvényekkel együtt az igazgatóságnál letétbe helyezni. Az évi zárszámadás, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a társaság irodájában a t. részvényesek által betekinthező.

Nagyvárad, 1918. január 28.

Az igazgatóság.

Jóny Lajos kir. bir. margittai végrehajtótól.

8—1918. vht.

Árverési hirdetemény.

A budapesti VII. ker. kir. járásbíróóság 1913. Sp. I. 1564—8. számú végrehajtást rendelő végzése alapján dr. Valatin Andor ügyvéd által képviselt Hazai Általános Biztosító r. t. végrehajtató javára az 1914 évi április hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával le- és felülfoglalt ingókra a margittai kir. járásbíróóság 1917 Pk. 3850—8. számú kiküldő végzése folytán 199 kor, 07 fillér tőke, ennek 1913 évi január hó 5. napjától járó 5 százalékos kamata, 128 kor, 92 fillér biróilag megállapított költség, 13 kor, 40 fill. árverés tűzészdi és még felmerülő költségek kielégítésére árverést hirdetek, melynek Tóti községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására határidőtől 1918 évi február 4. napjának délelőtti fél 9 óráját kitűzöm, amikor a biróilag lefoglalt és 3954 koronára becsült ingók úgy mint lovak és szarvasmarha, gazdasági eszközök, gőzlocomobil, kocsis ülés, üres boros hordó a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak. A vételár az 1881. évi LX. t. c. 198. §-a határozataihoz képest azonnal és készpénzben fizetendő. A netaláni elsőbbségi igények az 1881. évi LX. t. c. 111. és 112. §-ai értelmében az árverés megkezdéséig nálam jelentendők be. Az 1908. évi XLI. t. c. 20. §-a értelmében az árverést az alábbi alábbi alap és felülfoglaltatok javára is egyidejűleg elrendelem és pedig: dr. Sonnenvirth Lajos ügyvéd jav. 96 K 50 f., Guttman Sándor jav. 352 K, Szintay Kálmán és dr. Szintay Lajos jav. 20000 K, magyar bank r. t. jav. 285 K, Küme mezőgazdasági gépgyár r. t. jav. 251 K, dr. Szintay Lajos jav. 15000 K, Hitelbank r. t. jav. 2100 K, Reismann Antal jav. 2800 K, Hazai ált. bizt. társaság jav. 61 K, Hazai ált. bizt. társaság jav. 202 K 98 f., Kovárik F. és prosznitzai cég jav. 796 K és járadékai iránti követelés kielégítésére.

Margitta, 1918. január 10-én.

Jóny Lajos
kir. bir. vhtó.

Nagyvárad város tanácsának katonai ügyosztálya.

1628—1918. szám.

Hirdetemény.

A nagyváradai cs. és kir. kieg. kerületi parancsnokság megkeresése alapján az alábbiakat teszem közzhírré:

A magyar kir. Közlekedésügyi Miniszter ur rendeletével megengedtetett, hogy a magyar kir. 37. gyalogezred állományába tartozó, s Belgrádban állomásozó katonák részére ezek hozzátartozói havonként 1 zben egy esetleg két csomagot küldhessenek, amely célból fenti parancsnokságnak, továbbá intézkedésig havonként egy a polgári ellenőrzés alól teljesen kivett vasúti kocsi bocsáttatik rendelkezésére.

A küldendő csomagok átvételére és összegyűjtésére a Várban levő 37. I. R. Bagazsevervaltungia jogosult ahova azok minden nap délelőtt 9—12 óra között vagy személyesen adandók be, vagy postán küldendők el.

A csomagok deszkaládába vagy zsákba jól belegyenek csomagolva, címzet és feladó neve jól olvasható legyen, könnyen romló szerek és törékeny dolgok küldése tilos.

A vagon minden hó 25-én fog utba indítani azokkal a csomagokkal, amelyek a Bagazsevervaltunghoz legkésőbb a hó 20. napján beérkeznek, az ezen túl érkező küldemények csak a következő hónapban szállíthatnak el.

Az első szállítmány folyó évi február hó 25-én indul.

Nagyvárad, 1918. január 26-án.

Eleméry Ferenc,
katonai ügyi tanácsnok.

Legujabb fűzőket legolcsóbban
Kesztenbaum Juliskánál
lehet beszerezni.

Rákóczi-ut, (Korona
gyógyszertár mellett)
Telefonszám: 827.

Leibchenek félárban!

Árjegyzék!

Porcellán mozsár, ütővel . . .	8—
Majolika gyümölcs állvány . . .	8—
Majolika tálca fogóval . . .	8—
Majolika cukortartó díszes . . .	8—
Majolika gyümölcs készlet . . .	8—
Vizes készlet csiszolt üvegből . . .	8—
Boros . . .	8—
Likör . . .	8—
Söröskészlet színes aranyozással . . .	8—
Boroskészlet színes . . .	8—
Vizezkészlet színes . . .	8—
Liköröskészlet színes . . .	8—
Befőtteskészlet kristály fehé . . .	8—
Gyümölcs készlet kristály üvegből . . .	8—
Majolika fali sótartó színes . . .	5—
Majolika vizeskanecs színes . . .	5—
Kenyér kosár színes üveggel . . .	5—
China ezüst cukortartó . . .	5—
China ezüst gyümölcs állvány . . .	5—
Majolika virágváza színes . . .	5—
Majolika virágfazék . . .	5—
Majolika dísz figura . . .	5—
Porcellán főzőlábos . . .	5—
Porcellán főzőfazék . . .	5—
Teáskészlet színes aranyozással . . .	40—
Kávéskészlet színes aranyozással . . .	40—
Feketés készlet színes aranyozással . . .	80—
Ebédlikészlet felszerelve, sz. aranyozással . . .	120—
Hidegfelvágottas készlet, sz. aranyozással . . .	20—
Mosdókészlet színes fin. díszítéssel . . .	30—
Fali tükör színes aranyozott kerettel . . .	25—
Asztali lámpa teljesen felszerelve . . .	25—
Függő . . .	25—
Teás pohár China ezüst foglalásban . . .	8—
Teás csésze szin. finom aranyozással . . .	8—
Kávé . . .	8—
Köppöcsésze . . .	8—
Főzőlábos barna tűzálló füllel . . .	8—

Nippek, Figurák, Szent Antal
szobrok, Mária szobrok, Szent-
telt víztartók, Konyhaberen-
dezési cikkek, Képkeretek,
: : Ablak üvegezés. : :

Eladás nagyban és kicsinyben !!

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg
és dísz műáru nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Főszerkesztő : Felelős szerkesztő :
Dr. KRÜGER ALADÁR. Dr. PAPP KÁROLY.

Szépségápolási műterem

Bémer-tér 3., emelet,

ahol minden szépséghiba
szakszerűen kezeltetik.
Piperecikkeit vidékre
is utasítással küldöm.

STERNBERG HELEN
kozmetikusnő.

Hadapród- és felsőipariskolába
való felvétele, valamint
gimnázium, reál és polgáristákat

magánvizsgálatra
felelősséggel előkészítik.

Ugyanott egy vagy két tanuló teljes el-
látást nyerhet. Guttman, Magyar-u. 9. sz.

Képkerekezések

a legmodernebb kivitelben
minden formában és színben.

ABLAKÜVEGEZÉSEK

raktáron lévő nagy üvegekészlet
miatt olcsó árban, gyorsan készül-
nek. Ovál keretek nagy raktára.

Modernképkerekezési vállalatnál
Rákóczi-ut 10. Nyílt üzlet, a
!! Széchényivel szemben. !!

! ALKALMI VÁSÁR !

Selymek, kasmi-
rok, női fehérne-
mők, szőnyegek,
nagyválasztékban

KELENGYE
áruház Sz. László-
tér 5. sz., a volt
Krausz féle bolt-
:- helyiségben. :-

Betűszedő tanulónak
fiú és berakó tanuló-
nak leány fizetéssel
felvétetik

a Szent László-nyomda R.-t.-nál.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű
fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon:
11-53 szám.

A Szigligeti-színház mű-
vésznőinek egyedüli fűző
szállítója. — Tisztítóso-
kat és átalakításokat
elvállalunk. Fűzők mér-
ték után a legrövidebb
idő alatt elkészítetnek.

Felső kereskedelmi és polgári iskolai

magánvizsgákra előkészít
felelősséggel a Donát-féle

ker. magántanfolyam.

1918. január 1-én kez-
dődik új ker. tanfolyam

hölgyek részére

gyors- és gépirásra, ker. számtanra,
könyvvitelre.

Beöthy Ödön-u. 30.

Telefon 1000.

MOCSÁRY SÁNDOR

TELEFON 1404.

ZÖLDFA-ÉPÜLET, utcai helyiség.

Villany- és vízvezeték-szerelő,
bádogos, lakatos, műszerész
..... és bronzműves.

Írógép, gramofon, kerékpár és
National Cassa javító. Elektro-
technikai cikkek és 1/2 Wattos
Wolfram szálás Tungersm-égők
állandóan raktáron.

VISZKETE

rüh, sör, ótvár, sebek és mindennemű
bőrbajokat gyorsan és biztosan gyógyít a

BORÓKA KENŐCS

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely
ára 3 kor. nagy tégely ára 5 kor. családi
tégely ára 9 korona. Hozzávaló szappan 5 kor.

KÉSZITI:

Gerő Sándor
gyógyszerész. Nagykőrös.

Nagyváradon kapható: Csillag gyógyszerár,
Irgalmasrend gyógyszerár Kain Eszter,
Németh Pál, Dr. Rácz és Vadász, Reisz Ist-
ván, Szent-Antal gyógyszerár, Csanda Endre
és Zsigmondovits Géza gyógyszerárában.

ALABÁSTROM
pipere szappan.

Legjobb és legfinomabb pipere
szappan főleg azon körülmény-
nek köszöni nagy közkedvelt-
ségét és jó hírnevét, hogy a
legtisztább és legjobb anyag-
ból készül s tartós és kelle-
mes illattal használatban külö-
nös enyheség és dus fehér
habja által tűnik ki, miért is
a bőr tisztátalanságát eltávo-
lítja s annak egyúttal szép
üde kinézetét és bársonyszerű
simaságot kölcsönöz, éppen
ezért a legelőkelőbb körök-
ben is rendkívül elvan terjedve.

1 darab ára 7 korona.

Különféle igen finom
piperezszappanok:

libolya, gyöngyvirág, rózsza, orgona, borax.

Nagy kerek angol szappanok.

Illatszerek kimérve és eredeti üvegekben.

!! **KÖLNIVIZEK.** !!

Parfüm Casetták karácsonyra és éjévre hől-
gyeknek legalkalmasabb és legszebb ajándék

kapható:

NÉMETH PÁL

„Arany-Kereszt” gyógyszerárában Nagyvárad

Szent László-tér, városháza mellett.

Vidéki rendeléseket azonnal küldök!